

Sampo Seppänen
20.5.2022

Valtiovarainministeriö
kirjaamo.vm@gov.fi
Viite: VN/1531/2020 VM115:00/2018

Energiateollisuus ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi

Energiateollisuus ry (ET) kiittää mahdollisuudesta lausua kyseiseen lakiluonnokseen ja toteaa asiasta seuraavaa:

Ymmärrämme kiinteistöveron uudistuksen taustalla olevan pyrkimyksen luoda selkeä, ymmärrettävä ja yksinkertainen arvostamisjärjestelmä, joka parantaisi verotuksen tasapuolisuutta ja neutraalisuutta. Kannatamme myös merituulivoiman kiinteistöveron kevennystä hallitusohjelman mukaisesti.

Lausunnolla olevassa lakiluonnoksessa on näkemyksemme mukaan useita kohtia, jotka tulisi korjata lain jatkovalmistelussa.

Voimalaitosten kiinteistövero tulee asettaa samalla viivalle muun teollisuuden kanssa

Vaikka voimalaitosten osalta lakiehdotus näyttää olevan pääosin kustannusneutraali, voimaloiden muuta teollisuutta korkeampi kiinteistöverokanta on ristiriidassa energia- ja ilmastopoliittisten tavoitteiden kanssa. Voimalaitosten kiinteistövero kohdistuu lähes kokonaan vähäpäästöiseen vesivoiman, tuulivoiman ja ydinvoiman tuotantoon. Vähähiilinen sähkö on keskeinen tapa vähentää liikenteen, lämmityksen ja teollisuuden päästöjä. Sähköä tullaan tarvitsemaan runsaasti lisää, jotta Suomen haastavat päästövähennystavoitteet tullaan saavuttamaan. Energiainvestointien houkutteleminen Suomeen on myös keskeistä huoltovarmuuden kannalta.

Sähkön ja sitä myötä investointien tarve kasvaa ympäri pohjoismaita. Yhtiöt toimivat yhteisillä pohjoismaisilla sähkömarkkinoilla. Verotus, muiden kilpailutekijöiden ohella, ratkaisee investointien sijoittumisen. Investointien houkuttelemiseksi Suomeen verotuksen kokonaisuus, kiinteistöverotus mukaan lukien, tulee olla kilpailukykyinen suhteessa muihin maihin. Esimerkiksi Ruotsissa voimalaitosten erillisistä kiinteistöverokannoista on päätetty luopua.

Katsomme, että voimalaitosten erilliselle kiinteistöverolle ei ole perusteita. Vähähiilistä sähköntuotantoa tulee kohdella tasavertaisesti muiden teollisuudenalojen kanssa.

Lakiehdotus voi johtaa kohtuuttomiin muutoksiin yrityksen kiinteistöverossa

Lakimuutoksen tavoitteena on ollut, että uudistus ei johtaisi kohtuuttomiin muutoksiin kenenkään kiinteistöverossa. On selvää, että tietyissä rakennusluokissa kiinteistöverotus tulee nousemaan selvästi. Vaikutusarvioiden mukaan merkittävät korotukset osuisivat yleisellä veroprosentilla verotettavien rakennusten osalta energiahuoltorakennuksiin. Energiahuoltorakennuksilla tarkoitetaan energiantuotantoon, -siirtoon, -jakeluun tai energian varastointiin tarkoitettuja rakennuksia. Lakiehdotuksen myötä kyseisten rakennusten kiinteistövero keskimäärin yli kaksinkertaistuisi. Tätä ei voi pitää mitenkään kohtuullisena muutoksena.

Pidämme tärkeänä, että verotuksen tasapuolisuus ja neutraalisuus turvataan. Rakennuksien käyttötarkoitus ei saisi vaikuttaa kiinteistöverotuksen määräytymiseen. Samankaltaisia rakennuksia tulisi olla mahdollista verottaa samojen yksikköarvojen perusteella käyttötarkoituksesta riippumatta. Voimalaitosalueilla on esimerkiksi paljon rakennuksia, joiden osalta sisältyy riski, että niihin tullaan soveltamaan tarpeettomasti uusia, korkeampia yksikköarvoja, mikäli niitä verotetaan jatkossa tilastokeskuksen luokittelun mukaan energianhuoltorakennuksina.

Vaikka maapohjan osalta asemakaava-alueen verotus keskimäärin laskisi tai sen ulkopuolisten alueiden verotus keskimäärin pysyisi ennallaan, voi yrityksille tulla alueellisesti yllättäviä veronkorotuksia. Esimerkiksi haja-asutusalueen rantatonttien verotus kiristyisi keskimäärin noin 15 prosenttia, jolloin yksittäisten yritysten verorasitus voi lisääntyä selvästi.

Lakiluonnoksen yritysvaikutukset puutteelliset

Lakiluonnos voi tuoda osalle yrityksiä suuria veronkorotuksia, eikä yritysvaikutusten arviointia ole tehty tarpeeksi kattavasti. Uudistusehdotuksessa on kokonaisuudessaan yritysten kannalta paljon epävarmuuksia ja epäselvyyksiä. Rakennusten luokkia on kasvatettu selvästi ja on yritysten kannalta paikoin epäselvää mihin luokkaan rakennukset verotuksen osalta tulisivat kuulumaan. Tämä vaikeuttaa yrityskohtaisen vaikutusarvioinnin tekemistä. Myös maapohjan osalta yritysvaikutuksia ei ole arvioitu tarpeeksi selkeällä tasolla.

Laki uudelleen valmisteluun ja kohtuulliset siirtymäajat

Edellä mainituin perusteluin näemme lainvalmistelussa useita puutteita, jotka tulisi muuttaa ja selventää ennen kuin uudistusta lähdetään viemään lainsäädäntöön. Jatkovalmistelussa tulee myös tarkastella siirtymäajan pidentämistä lainsäädännön voimaantulon osalta.

Lisätietoja: Sampo Seppänen, sampo.seppanen@energia.fi, 050 340 7716